

RÁDIÓ ÉS VILLAMOSSÁG

A RÁDIÓ-VILLAMOSSÁGI KERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA
MEGJELENIK MINDEN HÓ 10-én.

Az Egyesület tagjai díjmentesen kapják

Előfizetési díj egy évre: Pengő 4.—
Külföldre Dollár 1.—

Hirdetési tarifa:

59 ^m/_m széles ^m/_m soronként ... ar. P —.25
Ujdonság beiktatás darabonként ar. P 5.—

FŐSZERKESZTŐ:
KAFFKA KÁROLY
SZERKESZTI:
BIRÓ KÁROLY

Csekk számla a
Budapesti Iparbank r.-t.-nál IV. Eskü-tér 8
Szerkesztőség:
Budapest, V., Személynök-u. 25.
TELEFON 226—40.

Megegyeztek a csőgyárok

A csőgyárok megegyeztek és most úgy látszik, hogy a hosszú évek óta előkészített, többször megkezdett és félbehagyott tárgyalások tartós megállapodásra vezettek.

Hát miben egyeztek meg, kik egyeztek meg. A megállapodás Európa három legnagyobb csőgyára: az Egyesült Izzó, Philips és Telefunken között jött létre. A megegyezés az egész világra szól és pedig az egymás közötti konkurrenciát akarják megszüntetni. Nem emelik az árakat, csak ott, ahol azok irrécélisan alacsonyak voltak. De nem az árakban való megegyezésben van a lényeg. **Összes szabadalmaikat kicserélik egymás között.** E szabadalomkicserélési viszony következtében mind a három gyár laboratóriumaiiban intenzív tudományos munka indulhat meg. Szakembereik nem lesznek lekötve avval, hogy a konkurens által ujjonnan ki-

hozott csőhöz hasonló értékű, vagy annál valamiben jobb csövet konstruáljanak gyorsan. Nem lesznek avval is elfoglalva, hogy kutassák, mily módon lehet a másik szabadalmát megkerülni. Minden erejüket a haladás szolgálatába állíthatják, minden erejüket a csőtechnika továbbfejlesztésére fordíthatják.

Megszűnnek a burkolt engedmények. Ma már egyik gyárnak sem érdeke, hogy burkolt engedményeket adjon, hisz eladási lehetőségeik korlátozva vannak. Az eladható mennyiséget kontingentálták. A megállapodás e része sem árt a kereskedelemlnek. Nem árt, mert a burkolt engedményt ugy is a közönség élvezte. Arra kell tehát törekednünk, hogy azt a csekély rabattot, amit a kereskedő kap, teljes egészében tartsa meg magának. Arra kell törekednünk, hogy az előirt árakat mindenki betartsa és min-

denkivel be is tartassa.

Az izzólámpapiacion a közelmúltban alakult meg a csőárellenőrző bizottság. Az izzólámpapiacion sokkal nehezebb körülmények között dolgozik, mint a csőpiacion. A kis izzólámpagyárok az árrontó kereskedővel szemben megtorlással élni — még ha akarnának is — képtelenek. A kis lámpagyárok kapkodó üzleti politikája nyomást gyakorol az egész piacion. A csőpiacion két gyár van. Tudjuk mindkettőről, hogy a kereskedelmet a legmesszebbmenő mértékben támogatják. Ez a támogatás az árbetartás kérdésében oly messze terjed, hogy a gyárok vezetőinek egybehangzó kijelentése szerint a legnagyobb fogyasztót is hajlandók kizárni, amennyiben árrontás miatt a kereskedői bizottság ezt kívánja.

Életre kell tehát hívni ismét a csőárellenőrző bizottságot. Meg kell erősíteni a forgalomban nagyon megcsappant kereskedelmet.

B. K.

A legujabb Orion

3 W Aranydinamikus hangszóró-chassist, amerikai membránnal, kétoldali léckivezetéssel már szállítom. Hangereje és hangszínezete minden eddigit felülmúl.

Ugvancsak kaphatók köpenyvasmagos kivitelben az új Helios hálózati „Arany” trafók meglepő olcsó árakon minden célra. Új Rotand fadóbozokat is hozok e héten piacra, sehol sem látott masszív és ragyogóan szép kivitelekben a legkényesebb igények részére. Orion, Philips és Standard alkatrészek versenyképes árakon.

King, kiváló selyemhuzalos tekercsek bakelitcsövön, rendkívül leszállított árakon.

Ha javításnál, építésnél, átalakításnál anyagra vagy szaktanácsra van szüksége forduljon hozzám!

Új árjegyzékem 60 oldalon, sok képpel, kezében legyen ha árut rendel!

Rotter Lóránd, Rotand Rádió, Rákóczi út 73.

STAR

zseblámpa-, kerékpárizzók,
karácsonyfaizzók,
karácsonyfaagyertyák,
karácsonyfafigurák gyártása

MÜLLER LÁSZLÓ

okl. vegyész-mérnök
accumulátor és elektrotechnikai
vállalata

Budapest, VI.
LISZT FERENC-TÉR 6. SZ.
Telefon: 14-9-93

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Az új tatarozási rendelet

A tatarozási rendelet üdvös hatásait nemcsak az építőipar, hanem az egész közgazdaság érezte. Tekintettel arra, hogy különböző okoknál fogva a háztulajdonosok nagy részének nem volt módja a kedvezményt kihasználni, az érdekeltségek a Kamarák útján is felterjesztéssel éltek a minisztériumokban — kérve a rendelet meghosszabbítását. A minisztertanács foglalkozva az általános kívánsággal, felhatalmazta a pénzügyminisztert a kedvezménynek rendelti utón való meghosszabbítására, minek alapján:

a pénzügyminiszter vonatkozó rendelete november 11-én megjelent a hivatalos lapban. A rendelet kimondja, hogy az 1935. évben befejezett épületátalakítások adókedvezményben részesülnek, ha:

1. Állandóan adómentes épületeket (pl. gyár) adóköteles épületekké alakítanak át.

2. Adóköteles épületek, ha azok még lakható állapotban vannak és a mai kor követelményeinek megfelelően alakítják át és a költségek lényegesek.

3. Egyes bérlemények átalakítása (lakás, üzlet, szálloda stb.).

Az állandóan adómentes épületek átalakítása, ha azok az átalakítások következtében állandóan adóköteles épületekké válnak adókedvezményben részesül.

Az adóköteles épületeknél adókedvezményre jogalapot szolgáltatnak a rendeletben felsorolt átalakítások, melyek közül azokat ismertetjük, melyek bennünket közvetlenül érdekelnek.

1. A gáznak, villanynak, vízvezetéknek, csatornának, vagy ezek közül bármelyiknek az épületebe való bevezetése, avagy teljes ujtása; a falon kívül elhelyezett villanyvezetéknek a falba való süllyesztése.

3. Az épületnek új személy vagy teherfelvonóval való felszerelése,

vagy a meglévőnek meghosszabbítása.

Adóköteles bérleményeknél a következő átalakítások szolgáltatnak jogalapot az adókedvezményre:

1. A gáznak, villanynak, vízvezetéknek, vagy ezek egyikének a bérleménybe való bevezetése, avagy teljes ujtása; a falon kívül elhelyezett villanyvezetéknek a falba való süllyesztése... stb.

Azokat a munkálatokat, amelyek nem képeznek az adókedvezményre jogalapot, ha az átalakítással egy időben végeztenek szintén tatarozási munkálatok címén hozzá lehet számítani. Ilyen munkálatok közé tartoznak az összes gáz- villany munkák.

Nem képezhetnek azonban az adókedvezményre jogalapot azok a villany szerelési munkálatok, ahol a vezetékeket a falon kívül helyezik el; a fényhatások költségei; a külföldi vállalkozónak kiadott munkálatok.

A rendelet jelen alakjában sajnos egyáltalán nem felel meg az élet kívánalmainak, abban sok oly súlyos sérelmes előírás van, melyek betartása az egész kedvezményt illuzórikussá teszi. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ez ügyben ankétot tartott, melyen a sérelmeket letárgyarták és azok orvoslása iránti kérelmet a miniszter elé terjesztik.

Folytatják az ország elektrifikálását

A Hungária terjeszkedik. Szolnokra Salgótarjánból szállítja az áramot 66 filléres egységáron. Békéscsaba és Csorvás közötti távvezeték kiépítését azonnal megkezdik, amint a kereskedelemügyi minisztérium jóváhagyása megérkezik.

Előreláthatólag a jövő nyárra már a Balaton teljes zalai partja is villanyvilágítással fogadja a nyaralókat. Az elektrifikálásra vonatkozó tárgyalások befejezés előtt állanak.

Ki árusíthat izzólámpát?

»Villanykörtével pécek és mészárosok is kereskednek«, — hallottuk a legutóbbi választmányi ülésen.

Ezen súlyos anomália lehető kiűszöbölésére kell törekednünk, kérjük ezért a tagokat, jelentsék be az előforduló eseteket.

A békebeli ipartpártoló és mindenáron elősegítő felfogás alapján hozott ipari törvények tulságosan liberális kezelik a kérdést, a törvény szerint az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményét kell az iparhatóságnak az eljárás során kikérni. A vélemény megadásakor a gyakorlat szerint az a szempont vezeti a kamarákat, hogy a szóbanforgó községekben van-e a szükséglet megnyugtató kielégítésére képes kereskedő.

Ha a mostani törvényes helyzet mellett a mészáros, vagy pék ragaszkodik elhatározásához és az esetleges feljelentés után továbbra is akar izzólámpát árulni, úgy minden akadály nélkül megkaphatja a villamos cikkekkel való kereskedésre szóló jogosítványt, — illetve újabb iparigazolványt.

Ebből a helyzetből tehát az a gyakorlati következtetés vonható le, hogy a gyáraknak saját jól felgött érdekükben csak szakmai kereskedőt lenne szabad kiszolgálni, és viszont a villamos cikkek árusítása terén is bizonyos korlátozás volna alkalmazandó. *Pataki László dr.*

Mint lapunk más helyén közöljük Egyesületünk ez ügyben az eljárást megindította. *Szrk.*

PALABA

zseblámpa elem
anódelepek
hüvely
zsebizzó

VILÁGMÁRKA
PALA ELEMGYÁR R.-T.
BUDAPEST, V. Váci-ut 66

Gerő Miksa

villamossági nagykereskedő
VI. Szondy-u. 13. Tel.: 138-53

Szerelési és rádió anyagok.
„VÉTO“ rögzítőgyűrűk
izzólámpa klopás
elleni védelmére

DITMAR

elektrolitikus kondenzátorral
nincs recsegés,
átütés

Fémtokos, automatikusan regenerálódó nedves kivitelben. Teljesítményben, üzembiztonságban csúcsteljesítményt nyújt.

10 MF/470 Volt P 5.80
16 MF/430 „ P 7.70
25 MF/250 „ P 7.20
25/50 V. száraz P 2.50

Vizsonteladói rabatt!

Vezérképviseelő:

Ardó József

VI. Vilmos császár-ut 43. Tel.: 21-6-34

Az izzólámpa piac mai helyzete

I.

Lapunk legutóbbi száma egy cikk keretében foglalkozott az egyik izzólámpagyár árpolitikájával. Ugy lát-szik, mintha azok a visszasságok, amelyek a kartellenkülvilági lámpagyárak eladási módozatai körül tapasztalhatók, általánosságban kiváltják kartársaink nagyfokú elégedetlenségét. Az említett cikk kitért arra, mennyire helytelenítendő, hogy e lámpagyár a kirkatokba kitétt olcsó árakkal rontja a normális kereskedői versenyt. Van azonban még ezenkívül is sok más olyan jelenség, amely azt bizonyítja, hogy egyes kartellen külvilági lámpagyárak a legális kereskedelmet nemcsak hogy nem támogatják, hanem annak egyenesen hátrányára vannak, sőt törekvé-sük a szakmai kereskedőket az izzólámpaeladásokból fokról-fokra ki fogja szorítani!

Térjünk csak vissza a Nemzetközi Vásárra. Azon egy másik izzólámpa-gyár vásári pavillonjának minden talpalattnyi helyén ökolnyai betűkkel hirdette, hogy »három darab lám-pát adunk négy pengőért.« Ha va-lakinek a vásár idején vagy az azt követő 6—8—10 héten belül izzólámpa szükséglete volt, azt megve-hette és bizonyára meg is vette a kiállításon. Ez a gyár politikája.

Miért menjen a vevő izzólámpát venni a kereskedőhöz, amikor egy kiállítás elég jogcim ahhoz, hogy minden okos fogyasztó a sok hét-tel előrelátható izzólámpaszükségle-tét közvetlenül a gyárnál is besze-rezheti. Eltekintve attól, hogy ez nekünk kereskedőknek mennyi ef-

fektív hasznot vitt el, — minden vevő, aki a kiállításon megfordult, heteken át idézte a gyár tábláira kiírt izzólámpaárakat és mi heteken át tarthattunk védőbeszédeket, ha a vevő bennünket drága beszerési forrásnak talált.

A mult szám cikke egy rövid mondat erejéig elítéli, hogy a har-madik gyár pipakereskedőket és egyéb különlegességeket favorizál. Vajjon rendjén van-e, hogy egyes kartelen külvilági lámpagyárak általá-ban előszeretettel szabadították rá az izzólámpa-eladásra idegen szak-mákat? Gondoljuk csak meg, hogy

Kiadták a fővárosi karbantartási munkát!

Mint lapunk 9-ik számában kö-zöltük, a főváros a Műszerüzem fel-osztatása következtében szükségessé vált elektromos karbantartási munká-kat nyilvános pályázatban kiírta.

A beérkezett 67 ajánlat közül 3 szabálytalan volt, 11-en 13—35%, 11-en 10%, 7-en 5—8%, 9-en 3%, 11-en 1—2% engedményt ajánlot-tak fel, 13-an csak az előírt árakon óhajtottak vállalkozni, 2-en viszont 3, ill. 20%-os felárat kértek a Szé-kesfőváros által limitált árakra. Ezen árak a Főváros által ellenőrzött és a gyakorlatban a viszonyokkal és az étellel arányban álló árak voltak, melyek nagyrészt fedik a budapesti villanyserelő ipartestület által kibo-csátott irányárakat.

Mivel a reálisnak tekinthető aján-latok 3% engedmény körül mozog-tak, a Főváros az új Közszállítási Szabályzat értelmében felajánlotta a munkálatokat 17 oly cégnek, ame-lyek 0—3% engedményig tették meg ajánlatukat. Ezzel a ténnyel a Főváros honorálta az Ipartestület-nek ez ügyben hozzáfűzött azon a viszonyok által indokolt kérését, hogy a munkát mentől több részre ossza meg (t. i. 11 kerület van ma és 17 vállalkozót bízta meg).

Választmányunk egyhangu hatá-rozata alapján örömmel üdvözöl-jük, hogy a jelenlegi vállal-kozók nem az eredetileg tervbevett három évre, hanem lényegesen rö-videbb időtartamra kaptak megbí-zást, ami viszont lehetővé teszi újabb kartársak megbízatását is.

e gyár jóvoltával kerékpár-nagyke-reskedőkön keresztül honunk ösz-szes biciklijavitói lámpa-eladók-ká lettek.

Egy negyedik gyár a műszaki cé-geket próbálta meg izzólámpael-adókká ütni; egyik pedig legújab-ban az összes üvegeseket szervezte be. A sorban legutolsó pedig a vas-kereskedőket tünteti ki szerelmével.

Igazuk is van! Oly kevesen va-gyunk villamossági szaküzletek és szerelők, annyira nem tudjuk a bor-zasztó vevőözönlést kielégíteni, hogy már feltétlenül szükség volt új izzólámpaeladási helyek krealálására. A kerékpáro-okra, üvegesekre, műsza-ki cégekre és vaskereskedőkre. K.

Kívánatos volna, hogy a Főváros által mutatott példát úgy a többi közhatalóság, mint a magánintézmé-nyek is átvennék, mivel az eddigi rendszer — a legolcsóbb ajánlat elfogadása — mindkét félre nézve hátrányos és hova-tovább a szakma teljes leromlására vezetne.

Forgalom s haszon az üzlet két pillére

Ezt biztosítja az új

anódtelep,
zseblámpaelem,
zseblámpahüvely,
zseblámpaizzó.

Oroszlán- és Dura-elemeknél 30%-os árleszállítás.

HIRSCHL és Tsa galvánelemgyár
VI., Székely Bertalan u. 11. Telefon: 22-6-44.

Hanau gyártmányú
110 V. egyenáramú

kvarclámpa

alig használt, egész olcsón eladó, esetleg kölcsön is kapható.
VII., Alsóerdősor-u. 22., a ház mesternél.

Most jelent meg

az új

tonalit

elektrodyna-mikus hang-szóró sorozat

első és legnagyobb

tagja, 270 mm. átmérővel. Csak egészen nagy teljesít-ményű készülékekhez.

Hatalmas hangerő, kitűnő hangszín. Az új modell neve:

„MAJOR” TYPE:

D. C. U. 8.

Átkapcsolható 110/220 Voltra.

Kérjen ajánlatot!

LOEBENSTEIN L.
IV. Egyetem-u. 3. Telefon: 86-4-44

KRATOCHWILL ALBERT
MÉRNÖK ÉS TÁRSAI
VI. RÉVAY-U. 6. TELEFON: 170 35

NORRIS
GYÁRTMÁNYOK

ÚJ CIM:
VI., Révay-utca 6.

Korszerű szerelések

Ismerteti: **Molnár János** okl. gépészmérnök

E rovatban minden számunkban egy-egy szerelési módot dolgoz fel a szerző. *A szerk.*

Bevezetés

A villanyszereléssel foglalkozó szakembert — legyen akár tanácsadó, tervező, kivitelező vagy átvevő — fokozott követelmények elé állítják a változó viszonyok.

E változás — a néhány évvel ezelőttivel szemben — mutatkozik a világítás terén: a világítástechnikai propaganda a világítási igényeket úgy mennyiségileg, mint minőségileg nagy mértékben megnövelte.

Az áramszolgáltató telepek tarifa politikájának folyamánként sikerült bevezetni a villamos főzést, úgy a háztartásokban, mint néhány nagyüzemben.

És számolnunk kell a mezőgazdaságok villamosításával.

És azzal is, hogy az ország körülbelül 3200 községéből több mint 1200-nak van villamos csatlakozása.

E növekvő munkaterületen való tevékenységünket irányítja az Energiatörvény, annak végrehajtási utasítása, a kiirási műveletekre vonatkozó új rendelkezések, a Magyar Elektrotechnikai Egyesület szabványai és szabályzatai. Ezek, valamint a gazdasági érdekek fokozott biztonságát kívánják. Fokozott üzembiztonságot a berendezésre nézve, fokozott életbiztonságot ember- és állatnak a villamos berendezésekkel szemben. E növekvő igények kielégítésére ma kevesebb eszköz áll rendelkezésünkre, mint néhány évvel ezelőtt, amikor még az egész föld összes cikkei kínáltak magukat, míg most, ugyyszólván kizárólag ma-

gyar gyártmányokat akarunk használni. A magyar ipar e tekintetben is helytáll, de kétségtelen, hogy ma kisebb választékunk van, mint azelőtt.

Összefoglalva: Tevékenységünk területileg megnagyobbodott; a minőségi igények megnövekedtek, — viszont a beszerzési források száma csökkent. És még valami csökkent: (ezt előbb kellett volna mondani) — sokkal kevesebb pénz áll rendelkezésre a problémák megoldásánál.

Mérlegelve a mondottakat: A mérleg egyik serpenyőjében vannak a növekvő követelmények, a fokozódó igények; a másik serpenyőben: a korlátozott beszerzés, a kisebb tőke. A mérleg kiegyensúlyozása érdekében újra át kell tanulmányoznunk munkakörünk anyagát és tanácsadásánál, tervezésénél, kivitelezésénél, átvételnél meg kell tanulnunk a változott viszonyokhoz való alkalmazkodást.

Erről szól a jelen fejezet.

*

A szerelési anyagokat tárgyalni — legjobban — szerelés közben lehet. Épen ezért bemutatjuk a különböző szerelési módokat.

1. Szabadvezeték elosztóhálózat.

Az 1. ábra szabadvezeték hálózatot mutat. Ez egy községen végighaladó erőáramú, kisfeszültségű hálózat, legfelül a földelt vezető; az első és második vezeték a közvilágítást, míg az alsó három vezeték a magánvilágítást szolgálja.

1. ábra. Szabadvezeték elosztóhálózat.

Az itt látható oszlop az u. n. spirál rendszerű vasoszlop, mely spirál alakra meghajlított négyzet keresztmetszetű vasrúdból készült. A spirális merevítését ugyanilyen méretű, ráheggesztett vasrudak eszközlik. Az oszlop átmérője lefelé nagyobbodik, még pedig felülről számítva méterenként 23 mm.-rel.

A vezeték biztosítására olvadó biztosítókat szerelünk fel: ez az u. n. patronos szakaszbiztosító melyet Weckmar-biztosító (2. ábra) néven ismerünk. A harangszigetelővé kiképzett felső részben van a biztosító két fix kontaktusa, melybe patron-szerűen illeszkedik be a kivethető patron. Biztosítócsere feszültség

A közeli napokban megjelenik a

Villamossági Zsebnaptár,

cikkek, előírások, táblázatok, naptár, zsebben hordható, szép vászonkötésben.

Szerkesztőbizottsági elnök: Dembitz Gyula, szerkesztő: Boros András dr., cikkírók: dr. Dembitz Ágost, Deutsch Artur, Forbáth László, Guzikovszky Károly, dr. Haidegger Ernő, Halász Béla, csetényi Holitscher Géza, Hauser József, Korda Miklós, Longauer Ferenc, Pilitz Dezső, Csizmadia János, Ratkovszky Ferenc, Reich Ernő, Ster József, Szilas Oszkár, Wilhelm Gusztáv.

Rendelje meg, csak az előre megrendelt példányokat nyomják ki.

Ára:

P 2.40

+portó, pénz előrebeküldésénél **2.64** küldendő, utánvétellel **3.55**-be kerül.

NIFE

száraz zseblámpaelemek és anódelepek terjesztésére előkelő en gros kereskedőket

Körzetképviselőnek keresünk

NIFE

akkumulátorgyár és villamossági r. t. Budapest, V. Veso-u. 3. Tel. 92-7-57

LORSCHY HENRIK
mérnök

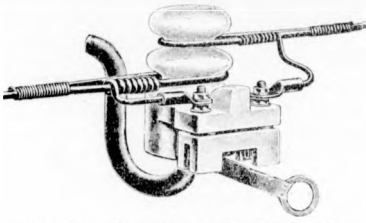
V., Sziget-utca 11. szám.
elektrotechnikai nagykereskedése
Telefon: 918-29 és 918-30.

Helo

Futurit

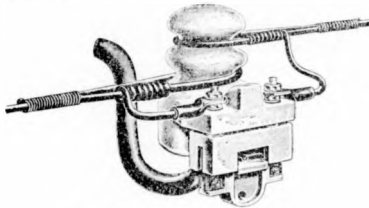
asztali lámpák

szigetelő anyagból a legszebb színekben!

2. ábra. Patronos szakaszbiztosító.

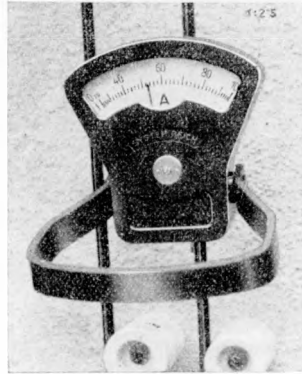
alatt is lehetséges; szakaszkapcsolóul is használható. Készül ugyanez a típus szakaszkapcsolónak kiképezve, biztosító nélkül, a 3. ábra szerint.

3. ábra. Szakaszkapcsoló.

Sokszor érdekel bennünket a szabadvezetéken átfolyó áram erőssége. Eddig a mérést megnehezítette az a körülmény, hogy a hálózatot nem szívesen kapcsoltuk le, mert ezzel a fogyasztóknak kárt, kellemetlenséget, kényelmetlenséget okoztunk. Ma már rendelkezünk olyan műszerrel, mely vezetékbotás

nélkül (ugy egyenáramnál, mint váltóáramnál) lehetővé teszi a mérést és így a terhelési viszonyoknak a fogyasztó tudta nélkül való ellenőrzését is. E műszer a Reich-fogó.

4. ábra. Reich-fogó.

A 4. ábra szerint a szigetelőanyag tokban lévő műszert ugyancsak szigetelőanyag fogójánál fogva úgy helyezzük a mérendő vezeték közelébe, hogy az a műszer villájának szárai közé kerüljön. Az áramerősség a skálán közvetlenül leolvasható.

A Reich-fogó egyszerűsége, a cos φ és így közvetve a teljesítmény vezetékbotás nélküli mérésére is alkalmas. (Folytatjuk)

-90 pengőnél tartunk

Ha a nemvédett áru izzólámpák áralakulását figyelemmel akarjuk kísérni, akkor állandó rovatot kell vezetnünk az árak nyilvántartására. De így is hiábavaló. Amikor a RÉV 10-es számában megírtuk, hogy 1.15-nél tartunk, mire a lap a nyomdából kikerült, kaptuk a jelentést, miszerint izzólámpa már olcsóbban is kapható.

Érdekes jelenség, hogy vidéki kereskedőink állandóan avval vádolják a fővárosiakat, hogy mi vagyunk az árak lerontói. Eddig tényleg azt hittük, hogy igazuk van.

Most azonban egyes vidékek rá-cáfoltak erre. Budapesten még ma

is tartják az 1.15-öt, de Győrött 1.—ért, Szombathelyen 1.12, Sopronban 1.—, Debrecenben 1.06-ért, Pápán pedig már —.90 fillérért árulják a lámpát.

Jövő számunkban ismét jelentést teszünk, okunk van remélni, hogy addig a helyzet kedvezően fog megváltozni.

Vidéki postacsomagok házhöz szállítási

díjta-ányát: a kereskedelemügyi miniszter november 1-től a postamesteri hivatalok székhelyén havi 3 pengőben, a kincstári hivatalok székhelyén havi 9 pengőben állapította meg.

CHROMNIKKEL

huzalok legjobb minőségben az összes kurrens méretekben **legolcsóbb** áron raktárról a legkisebb mennyiségben is kaphatók.

MIKAFOLIO

(tekercsben) friss, kitűnő minőségű svájci áru, eddig nem létezett áron.

Marosi Pál U. Zoltán ucca 6
Telefon: 14-7-72

Kratochwill Albert mérnök és Tsai
VI. Radvay-ucca 6. Telefon 17-0-35

uj szabadalmi

BAKELITOHM

rádió ellenállásokat használjon mindenhol, mert:

**túlterhelhető,
állítható,
saválló,
nedvességálló,
hőálló,**

mert: állíthatósága révén a legnagyobb gépek is percek alatt a legnagyobb teljesítményre behangolhatók a segédárcs és az anód feszültség legkedvezőbb értékre való állítása után Kapható minden használatos értékben.

Norris ötpólusu bakelit csőfoglalal

súlyszethető és alaprászerezhető

Norris Univerzál
hullámátkapcsoló

PROMINENT

induktor dinamikus lengőnyelvez hangszórószervezetek és hullámváltók

pontosságban és minőségben vezetnek.

Sántha Testvérek

VIII. Visy Imre-u. 8. Tel. 373-94

SZINKRON

a mindig pontos villamos óra.

Gyártja:

Óragyár Tömő ucca 26

Aschner György

villamossági nagykereskedése

VI. Podmaniczky-u. 21

Telefon: 19-8-46.

Világítási üvegek
Villamos szerelési
anyagok

a legolcsóbb áron!

Gyakorlati rádiótechnika

Fadingkiküszöbölés és optikai hangolás

Irta: Faragó György, az Engel Károly cég mérnöke.

Ha visszaillesztünk a rádiótechnika utóbbi 15 éves fejlődésére, úgy azt tapasztalhatjuk, hogy a végzett kutatómunka és az ezt követő konstrukciós újítások csoportokat képeznek. A rádió első határkövé-nél a detektor áll, majd az üzembiztos csövek megjelenésével a hangszórós készülékek kora következik: ugyanakkor kitágul a vételkör. A hálózati készülékek megjelenése ismét új kort nyit: a teljesítmény fokozódik, a készülékek egyszerűsége, a kezelés egyszerűsítése, nagy mértékben szaporítja a rádiózók táborát.

Közben az adóállomások tökéletesítése is folyik: Az adóenergia állandó fokozása nagyobb távolságon is könnyebbé teszi a vételt. De ugyanakkor az adóállomások rohamos szaporodása olyan torlódásra vezet az éterben, hogy sürgős segítség válik szükségessé. A céltudatos, aprólékos munka gyümölcseként lát-szólag maximumát éri el: biztos távolsági vétel, a közvetítés hű tükrét nyújtó hangkvalitás, minden szakértelmet nélkülözhető egyszerű kezelési lehetőség jellemzői.

Azonban két régi ellenség, az elektromos zörejek és a fading tovább sem hagyta magát legyőzni, mignem az 1934/35. rádiókészülékek-nél sikerült a problémákat megoldani és vételbiztos készülékeket forgalomba hozni. A megoldás: az automatikus fadingszabályozó és a fényindikátor.

A fadingszabályozó (automatikus hangerőszabályozó) működésének alapja, hogy a detektor előtt lévő és a célnak megfelelően szerkesztett csövek erősítését aszerint, hogy gyenge vagy erős jelzések érke-
nek-e, növeli, illetve csökkenti. Ez oly módon történik, hogy detektálás után egy fix ohmikus ellenállás kapcsolja felfelé feszültséggel (szabályozó)

bályozó feszültséggel) az exponenciális karakterisztikájú erősítő cső előfeszültségét szabályozzuk, vagyis munkapontját automatikusan az épen szükséges erősítést adó helyre állítjuk. A szabályozás annyira eredményes, hogy rövidhullámon is — ahol pedig a gyors egymásután következő fadingelhalkulások a vételt élvezhetetlenné teszik — egyenletes, jó vételt biztosít. Mint látjuk, az exponenciális erősítő cső anódárama — az automatikus hangerőszabályozás folytán — a beérkező jelzések erősségével fordított arányban változik. Ha tehát ezen cső anódkörébe egy érzékeny milliampérmérőt iktatunk, úgy a műszer kilengése mutatni fogja, hogy gyenge, vagy erős állomást veszünk-e? Ugyanakkor láthatjuk azt is e műszer — az indikátor — segítségével, hogy pontosan hangoltunk-e az állomásra. Ugyanis, ha az állomás beállításán pontatlan, úgy az exponenciális cső anódárama nem éri el a kedvezőbb beállításnál nyerhető maximális anódáramot. A pontos behangolás fontossága különösen a nagy szelektivitású superkészkészülékek-nél tűnik ki. Amint egy kicsit elhangolunk, úgy az értékes mély hangokat szolgáló oldalszalagokat (Seitenbände) levágjuk: a közvetítés szintelen lesz. Gyakran előfordul, hogy kismértékű elhangolást nem tudunk fülrel észlelni, csak azt halljuk, hogy a készülék hangkvalitása nem kifogástalan. Az indikátor alkalmazása tehát azt az előnyt is nyújtja, hogy a készülék legjobb hangvisztaadását könnyűszerrel kihasználhatjuk.

További előnye az indikátornak, hogy ha a készülék manuális hangerőszabályozóját nullára állítjuk, úgy a műszer segítségével a keresett állomást a legpontosabban hang nélkül állíthatjuk be. Nem kell álló-

máskeresés közben az elektromos zörejjel idegesíteni magunkat, mert — célszerűen — a hangerőszabályozót csak akkor használjuk, ha kilengést mutató állomásra hangoltunk.

Fentiékből látjuk, hogy a fading-szabályozó és az indikátor a modern felépítésű superkészkészülékben minden tekintetben kielégítő, biztos vétel hathatós segédeszközei.

Házasság

Barta Tibor, a Dénes Testvérek Rt. közseretében álló rádió-vezetője Kovács Lenkével házasságot kötött.

LABORAVO EXTRA

Deprez rendszerű nemeskő csapágyas mérőműszer 2—10—250 mA és 10—50 500 Volt mérő határokig bitto P 34.—

Milliampermérő súlyszett kivételben bitto P 22.—

Gramofonmotor tányérral, egyen-váltó bitto P 32.—

Labor hálózati trafók

Diltmar elektroititikus blokkok
Indukciómentes kondenzátorok
Speciális tekercsek

LÁNG TIBOR Labor trafóüzem
VIII. Nepszínház-utca 21. TELEFON 43-5-48.

Mindennemű
speciális
kapcsolók

Farkas

Telefon 863-45.

Központ-utca 12/b. sz.

Ha Pestre jön,

keressen fel, mindig talál nálunk olcsóságot, amely-lyel jó üzletet csinálhat.

RB gramofonmotorok megbízhatók, olcsók.

Rádióbörze

IV. Királyi Pál-u. 20. Tel. 84-7-74

Supron

tekercsek elvi kapcsolásirajzokkal. Superkitték. Középfrekvencia. Hullámváltók. Széria blokkok. A szakkapokban megjelent új kapcsolásokhoz tekercskészletek szintén kaphatók.

Legújabb!!! 4+2 októdás super 20—2000 ig. 3+2 októdás reflex super 20—2000-ig.

SUPRON RÁDIÓ VI. Aréna-ut 29

Bejárát: Ajtósí Dürer sor. Telefon: 440-29.

AMRAD

tömbkondenzátorok tökéletesen indukciómentesek, 50 cm től 8 Mf-ig minden értékben kaphatók. 50 cm-től 2 Mf-ig huzalvégsé kivitel.

A M R A D többszörös forgók, mikrodialok.

HIDY és Tsa Budapest, VI., Lehel-u. 14. Tei. 919-97.

„RCB Superhet 1935“

rádiókészülékek kapcsolási könyve

Budapest 20 fill., vidéken 30 fill. (Bélyegben)

Mindent megtalál benne, amivel üzletet csinálhat.

Rádiócentrum

Budapest, Erzsébet-krt 5

Telefon: 41-6-97

Az ipar köréből

Philips Junior lengőnyelveves hangszóró

A Philips Rádió ezévi kétesőves készülékének, a Junior-nak hangereje és hangminősége olyan általános elismerésre talált úgy a rádiókereskedelemben, mint a vásárlóközönség körében, hogy az ismételt felszólításoknak engedve Philips a Junior készülék kiváló minőségű, amellől elég olcsó hangszóróját külön is forgalomba hozta. A fontosabb adatokat a következőkben ismertetjük:

terkeres impedanciája	9000 Ω	maximális váltóáramu terhelés	2 w.,
legnagyobb kosárátmérő	246 mm.,	aktív kónuszátmérő	194 mm.,
felelősítő lyukfurat	6 mm.,	összmagasság	105 mm.,
kosármagasság	60 mm.,	súly	610 gr.

A kónusz kitűnően merevített, antihygrokopikus anyagból készül; külső szélé pontosan alkalmazkodik a fémkosárhoz. A felelősítési felületet körös-körül filc borítja, ami a rugalmas felfekvés miatt feltétlenül szükséges.

Közismert dolog, hogy a magnetikus hangszórók hangminősége elsősorban a kónuszanyagtól függ; noha általános elméleti megfontolásokból kiindulva, az anyagra vonatkozólag nagyon sok tulajdonság megállapítható, csak a Philips laboratóriumban folytatott alapos akusztikai kísérletek alapján lehetett azt a legmegfelelőbb anyagösszetételt megállapítani, mely a 100-8000. terjedő frekvenciák visszaadásához szükséges.

Az elsőrendű szigetelésű vörösréz-drótból készült terkeres formaálló, impregnált csövetestben ül. A terkeres impedanciája a most általában használt háromrécés végerősítőkhöz alkalmazkodik, úgy, hogy az »An-

passung« kimenő transzformátor nélkül is teljesítve van. A hangszóró legfontosabb része, a lengőnyelv, századmilliméterekre pontos beállítással

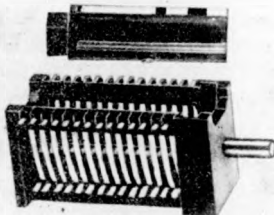
Norris Univerzál hullámátkapcsoló

Szabadalom bejelentve. — Gyártja:

A Norris Univerzál hullámátkapcsoló régi rendszerével. Az érintkezést nem két fémlemez egymásmólyásával, hanem összekötésével éri el.

A kapcsolás csuszó-surlódó érintkezés által jön létre, miáltal az esetleg keletkező legcsekélyebb oxidréteg is lecsiszolóódik. Így a legkedve zötlenebb nedves, savgőzös helyen is és bármilyen hosszú állás után is teljesen tiszta fémek érintkezést hoz létre állandó és egyenletes nyomás alatt. Ennek következtében átmeneti ellenállása oly csekély, hogy még a legtávolabbi állomás esetleg egy milliomod voltnál is kisebb feszültségét akadálytalanul átengedi.

Ugyanazon hullámátkapcsoló használható 2-3 és 4 körzetre maximálisan 28 áramkör kapcsolósához úgy kikapcsolós, mint kikapcsoló nélküli kivételben.

A Norris Univerzál vizsgálatánál 50.000 elvégzett kapcsolás után tört

tása külön mérőberendezéssel történik.

A mágnes által fenntartott nagyon erős mező folytán igen jelentékeny az érzékenység. A végzett tartóssági kísérletek azt mutatták, hogy a mágnes élettartama szinte korlátlan.

Kratochwill Albert mérnök és Tsai.

el az a rugó, melyik a tengelyt egy-egy állásban tartja és amelynek kicserélésével az átkapcsoló kifogástalanul végezte tovább feladatát. Tekintettel arra, miszerint ily igénybevétel csak kb. 50 év után jöhet létre, tehát a lehetetlenséggel határos a Norris Univerzál hullámátkapcsoló használódása. Ha egyszer a készülékbe nem lett építve, mint hibaforrással nem kell számolni, holott köztudomás, hogy néhány különben kifogástalan kontaktust adó régi típusu hullámátkapcsolónál volt igen gyakran a hiba megtalálható.

Atmenő tengelye révén a készülék bármely részén elhelyezhető, pl. közvetlenül a terkeres alatt is. Tökéletesen szigetelt, tiszta bakelit házba van építve, tehát fémlapon, vagy szigetelő lapon is egyforma biztonságga szerelhető. Jobb- és bal felé mindkét irányban egyformán körben forgatható. Ennek következtében tulfeszíteni, kitégítani, vagy elcsavarni nem lehet. A 28 kapcsolókar tetszés szerinti kapcsoláshoz csoportosítható.

A gyártó 5 évi garanciát vállal.

Hálózati és hangfrekv. trafók. Speciális trafók 2 kw-ig. 5 pólusu lámpafoglatok, cm blokkok és huzalellenállások. Rádiófrekvencia fojtók, állítható blokkok 50-5.00 cm.

ESH rádióüzem
X. Szállás-u. 16

Ezelőtt EHO rádióüzem Tel.: 482-51

SUPER 33, SUPERREX

Super Olimpikont, 7016, 7123, Standard, Orion készülékeket,

Philips hangszórókat és sokegyéb márkás rádiót
rendkívül olcsó árban adunk viszonteladónak

„KONCERT” r. t. Budapest, IV. Dáci ucca 23
Telefon: 88-1-54 és 83-3-09

B blokkok minőségben vezetnek!

Gyártja: **GÁRDOS BÉLA Ujpest,**
Damjanich-u. 4. - Tel.: 94-1-31.

„STILUS“

alkatrészek mindig megbízhatók

STILUS

rádióalkatrészgyár, elektro-
mechanikai üzem, LEHEL-U. 8.

Telefon: 90-1-31.

**Bakelit ház
csengők**

Gyártja:

MIKROFARAD
rádiótechnikai és vill. gyár
VIII. Nepszínház-u. 21.

Szakmai hírek

Ipari fényképképzés

A Mesterifjak Országos Egyesülete fényképpályázattal egybekötött művészi fényképképzést rendez. Pályázó lehet minden magyar állampolgár, a magyar ipari és műszaki társadalom minden tagja és barátja. A pályázat célja a magyar ipar és ipartermékek népszerűsítése, gyártási folyamatainak ismertetése. A fényképek tárgyát képezhetik a magyar munkás, iparos munkájának egyes jelenetei, részszámai, működésben lévő gépei, nyersanyagai, kész gyártmányai és azok felhasználása. Minden egyes kép valamely magyar iparosnak, iparterméknek vagy ipari szakmának életrevalóságát hirdesse. A beküldés határideje 1935. január 20. A beküldött képek az egyesület budapesti és szegedi helyiségeiben lesznek kiállítva. Az értékes díjak odaítéléséről zsüri dönt. A részletes pályázati feltételeket a MIOE, Budapest, V., Lipótkörút 4. sz. minden érdeklődőnek kívánságára megküldi.

Zalaegerszegi telep beszüneti üzleti tevékenységét

Zalaegerszeg megyei város polgármestere október 27-iki kelettel versenytárgyalási hirdetményt küldött nekünk közzététel céljából. A versenytárgyalás a meglévő árukészlet és a kereskedelmi követelések eladásáról szól, ajánlatok november 15-ig voltak beadhatók. Tekintettel arra, miszerint lapunk a versenytárgyalás lezárása után jelenik meg, a hirdetmény közzétételét nem tartottuk célravezetőnek.

Az izzókatódok működésének fizikájáról előadás

tartott f. hó 6-án dr. techn. Patai Imre és Radó György, a Vatea igazgatója, ill. mérnöke az Elektrotechnikai Egyesületben. A szerzők az előadásban ismertették az izzókatódok működésének mai magyarizációját és a Vatea laboratórium ez irányú munkásságát. Az előadótrem zsufofásig tele volt érdeklődő szakemberekkel.

Rádiózavar és zavarzsűrés

cimen tartott Schmideg Gyula okl. gmérnök, a Gárdos Béla cég mérnöke, f. hó 13-án előadást az Elektrotechnikai Egyesületben. Az előadó egy óras keretben rendszeresen összefoglalta keletkezési módjuk szerint csoportosítva a rádiózavarok

elektromos rezgéseket, majd részletesen letárgyalta a zavarok leküzdési módjait.

A rendkívül tanulságos előadást számos kartársunk hallgatta végig.

Az Alwaysgyár exportüzletei

Az alig két éve működő váci-uti Alwaysgyár ma már gyártmányainak nagyobbik felét az ország határain kívül helyezi el. Szállít úgy a nyugati, mint a Balkán államokba.

Az export nagymértékű megnövekedése következtében gyártási kapacitását racionálisabban tudja kihasználni, ennek következtében november 15 óta összes gyártmányainak árát 20%-kal le tudta szállítani.

Kiadja: A Rádió-Villamossági Kereskedők és Kisiparosok Országos Egyesülete
Kiadóhivatal: VI. Nagymező-u. 31.

KOLLER bronzcsillárgyár Telefon: Budapest, Dobozi-u. 51 J. 31-3-37

1934. évi új modellek. — Tömegcikkék. — Nikkelezések. Bér munka. Használt csillárok átalakítása, felújítása az összes galván színekben, ezüst, arany vagy bármely „Duco” festékdíszítéssel.

Egyesületi közlemények

A kereskedő adósérelmei

A kereskedő — amennyiben bejegyzett cég — köteles nagy költséggel hiteles könyvet vezetni. A könyvek hitelesek, — de sem a kincstár, sem az adófelsőzlamlási bizottság nem fogadja el az abból kiviláglo nyereséget adóalapnak.

Az adófelsőzlamlási bizottságtárgyalásairól az adózó felet kiküldik, de ott marad a kincstár képviselője, akinek érveire az adózó kereskedő nem válaszolhat.

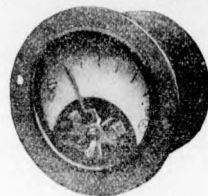
Az adófelsőzlamlási bizottság elleni panasz nem bír halasztó hatállyal. Az adót — bármily magas is — fizetni kell.

Az inségadó minden adónemnél 20%, a kereseti adónál — ez a kereskedelem adója — 40%.

Ezeket az anomáliákat az OMKE Fabinyi kereskedelemügyi miniszter elé terjesztette, kérve, hogy az adóügyi hatóságoknál a kereskedők kérését támogassa.

Kérték még, hogy a fázisadót terjesszék ki mindazokra az árucikkekre, melyek még forgalmi adót fizetnek. Kérték, hogy az összes árucikkeket egységes fázisadóval terheljék és az ügynöki és bizományi jutalékokat mentessék a forgalmi adó alól.

Ujdonság

Mod. 50. Hangoló indikátor, rádiókészülékek csendes hangoláshoz. Deprez rendszerű műszer. Alapérzékenysége 0,7–1,2 milliampere, shuntólve, 2,2–7,5 milliampere. Minimális észlelhető kilengés cca 5% o-nál. 40 mm Ø-ű, feketére festett fémházban, sülyesztett kiviteiben Kívánatra átvilágító kivitelben is.

Gyártja: **Engel Károly** elektromosgyár, Budapest, VII., Vörösmarty-utca 16. Telefon 4-37-37.*

Az OMKE értesülése szerint az egységes fázisadórendelet előkészítését már tervbe vették.

Egyesületünk és a közszállítások

A kereskedelemügyi miniszter 57.802/XIX/1934. sz. leiratával arról értesít bennünket, hogy Egyesületünket felvette azon érdekképviseletek listájára, amelyeknek véleményét közszállítások ügyében rendszeresen kikérik.

Árromboló szerelések

megakadályozása, vagy legalább is megnehezítése tárgyában válszalmánunk f. hó 13-iki ülésén elhatározta, hogy felkéri a nagykereskedőket, miszerint olyan cégeket, melyeknek versenytárgyalásokon beadott ajánlatai munkabérekkel együtt nem fedik az önköltségeket, saját érdekükben is **hittel ne támogassanak.**

Az ártóló szerelők ugyanis legtöbbször a vállalt alacsony árakra ráfizetnek, de látszólag nagy fogyasztók lévén, hosszu hitelt élveztek. A ráfizetést így — szokás szerint egyik lyukat a másikkal tömve — csak hosszu idő múltán veszik észre. A nagykereskedő vagy gyár pedig **későn** látta be, hogy hitellezése könnyelmű volt.